

Ile wody potrzebuje kukurydza?

Zapotrzebowanie kukurydzy na wodę jest zmienne w całym okresie wegetacji – wyznacza się trzy okresy wrażliwości rośliny:

- narastającego zapotrzebowania na wodę (ujawnia się w stadium 6 liścia),
- stabilizacji na poziomie 8 – 9 mm * dzień⁻¹ (od wyrzucania wiechy do dojrzałości wodnistej ziarniaka – BBCH 71),
- powolnego zmniejszania się potrzeb wodnych (do pojawienia się w ziarniaku stadium „czarnej plamki”).

Stres suszy – konsekwencje dla rośliny

- Zahamowany wzrost oraz przyrost biomasy,
- Zahamowana aktywność fotosyntezy,
- Ograniczona powierzchnia liści,
- Wzrost interwału między znamionowaniem a kwitnieniem wiech,
- Przyspieszone zasychanie liści,
- Zwiększona podatność na choroby i insekty,
- Słabe zawiązywanie ziarniaków (w skrajnych przypadkach „puste” kolby)

Kukurydza: odmiany tolerancyjne na okresowe niedobory wody

Wiele firm hodowlanych, prowadzi obecnie programy badawczo-hodowlane ukierunkowane na otrzymanie odmian tolerujących okresowe niedobory wody.

Odmiany o podwyższonej tolerancji na wysokie temperatury i okresowe niedobory wody w glebie charakteryzują się:

- bardzo wysokim potencjałem i znakomitą stabilnością plonowania w różnych warunkach uprawowych,
- synchronizacją kwitnienia (kolby czekają na pyłek),
- bardzo dobrze rozwiniętym systemem korzeniowym oraz mocnymi łądogami,
- wysoką aktywnością fotosyntezy.

Stres suszy – konsekwencje dla rolnika

- Niedobory wody przed wyrzuceniem wiechy widoczne wizualnie przez 4 dni - przejawiające się zwijaniem liści – prowadzą do utraty plonu ziarna na poziomie od **10 do 25%**.
- **Stres wodny który trwa od stadium 8 liścia do stadium wyrzucania wiechy przez 20 dni może spowodować utratę 50% maksymalnego plonu.**
- Jeśli będzie utrzymywał się skrajny niedobór wody do czasu dojrzałości mlecznej, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że straty w plonie pojawią się na poziomie **50% i więcej**.
- Z kolei w okresie dojrzewania straty plonu są znacznie mniejsze i kształtują się na poziomie **20 – 30%**.

Susza 2015 r.- wymierne efekty

Rok	Kukurydza na ziarno		
	powierzchn. tys.ha	plon dt/ha	zbiory tys.t
2020	946,1	72,1	6821,6
2019	664,9	56,2	3734
2018	645,4	59,9	3864,0
2017	562,1	71,5	4021,6
2016	593,5	73,2	4342,9
2015	670,3	47,1	3156,2
2014	678,3	65,9	4468,4
2013	614,3	65,8	4039,7
2012	543,8	73,5	3995,9
2011	333,3	71,8	2392,1

Wyodrębnienie form roślin uprawnych o podwyższonej odporności na okresowe niedobory wody- badania prowadzone w IHAR-PIB w Radzikowie

- Charakterystyka wielkości systemów korzeniowych badanych form (odmian, rodów, linii) pszenicy, kukurydzy i żyta: trwałej i wielokwiatowej;
- Wyodrębnienie form o zespole cech wskazujących na zwiększoną odporność na okresowe niedobory wody w oparciu o parametry systemu korzeniowego oraz fluorescencję chlorofilu.
- Informacje, o potwierdzonej podwyższonej odporności na suszę, zostaną następnie przekazane hodowcom do wzbogacenia informacji o danych odmianach, zwiększając tym samym ich pozycję na rynku, wzmacniając tym samym pozycję firm na rynku.
- Opracowanie i zweryfikowanie metod selekcji materiałów hodowlanych o podwyższonej odporności na suszę z wykorzystaniem badania wielkości systemu korzeniowego. Dzięki temu rozszerzony zostanie zakres narzędzi selekcyjnych dla hodowców przedmiotowych gatunków roślin.